

Χριστούγεννα στο Ναό του Πρωτάτου στο Άγιον Όρος - Δράμας Δωρόθεος: Η Παναγία του «Άξιον Εστί», σκέπη, καταφυγή και αγαλλίαμα

[/ Αγιορείτικα](#)

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Δράμας κ. Δωρόθεος, προσκεκλημένος της Ιεράς Επιστασίας της Αθωνικής Πολιτείας, συμμετείχε στην Αγρυπνία της εορτής της Γεννήσεως του Κυρίου μας κατά το παλαιό εορτολόγιο, το Σάββατο προς Κυριακή της 7ης Ιανουαρίου, στο Ναό του Πρωτάτου στις Καρυές.

Ο Σεβασμιώτατος ευχαρίστησε την Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ. κ. Βαρθολομαίο για την κανονική άδεια που παρείχε στην ελαχιστότητά του να μετάσχει στην εορτή, ως και τον Άγιο Πρωτεπιστάτη και τα μέλη της Ιεράς Επιστασίας για την εξόχως τιμητική πρόσκληση.

Στην αντιφώνησή του προς τον Πρωτεπιστάτη, τόνισε μεταξύ άλλων:

«Η Βηθλεέμ άνοιξε την Εδεμ, ελάτε να δούμε.

Την ευφροσύνη εν κρυφή βρήκαμε, ελάτε να πάρουμε.

Του Παραδείσου τα δώρα μέσα στο Σπήλαιο» (στίχοι Κοντακίου εορτής).

Η Υμνολογία του Ρωμανού του Μελωδού περιέχει τον πυρήνα της θεολογίας της Εκκλησίας μας.

Ο άνθρωπος έχει πλαστεί, για να είναι κοινωνός και μέτοχος της Θείας ευφροσύνης. Ωστόσο, ο μισόκαλος Πονηρός τον απομάκρυνε από την μέθεξη της θείας ζωής και τον οδήγησε στην επιδίωξη της απόλαυσης ως ικανοποίησης των ποικίλων μεταμορφώσεων του ιδίου θελήματός του.

Το μεγαλύτερο μέρος της πορείας του ανθρώπινου πολιτισμού αποτελεί αντανάκλαση αυτής της αποστασίας από τους αρχαίους χρόνους μέχρι τους σύγχρονους με την κυριαρχία των μοντέρνων και μεταμοντέρνων αντιλήψεων.

Ο άνθρωπος επιδιώκει την απόλαυση μέσα από την απόκτηση όλο και περισσότερων αγαθών. Τα αποκτά, πολλές φορές μάλιστα εις βάρος άλλων που τα στερούνται, και ευφροσύνη δεν βρίσκει, παρά μόνο ένα αίσθημα ανικανοποίητου.

Ο άνθρωπος επιδιώκει την απόλαυση μέσα από την αναγνώριση και την επιβολή της βούλησής του σε όλο και περισσότερους ανθρώπους, που πολλές φορές αισθάνονται να καταπιέζονται. Κι ενώ το επιτυγχάνει αυτό, ευφροσύνη δεν βρίσκει, παρά μόνο ένα αίσθημα ανικανοποίητου.

Ο άνθρωπος επιδιώκει την απόλαυση μέσα από ποικίλες μορφές ηδονής που επινοεί, βάζοντας στο περιθώριο παραδοσιακούς θεσμούς της κοινωνικής μας οργάνωσης, και στο τέλος αυτό στο οποίο φθάνει είναι ένα αίσθημα ανικανοποίητου.

Μπορεί αυτό το αίσθημα να επιχειρεί να το κρύψει πίσω από επίπλαστα χαμόγελα, ρηχά γέλια, φανταχτερά χρώματα και λαμπερές επιφάνειες, αλλά ματαίως. Δεν κρύβεται.

Μας καλεί ο υμνωδός να αναζητήσουμε την ευφροσύνη «εν κρυφή», σε τόπο αφανή. Και ο αφανής αυτός τόπος είναι ένα σπήλαιο. Μέσα σε αυτόν τον αφανή τόπο, μέσα στο Σπήλαιο, να δούμε και να λάβουμε τα δώρα του Παραδείσου.

Με το νόημα αυτό, το “εν κρυφή” παύει να είναι απλώς ο αφανής τόπος και είναι ο μυστηριακός τρόπος της μετάνοιας, που μας ανοίγει τα μάτια και μας κάνει να δούμε μέσα στο ελάχιστο το ύψιστο.

Εκείνοι που με τη μετάνοια έχουν δεχθεί τη χάρη του Θεού, γράφει στην Β΄ προς Κορινθίους Επιστολή ο Απόστολος Παύλος, «ἐνῶ εἶναι φτωχοί, κάνουν πολλοὺς νὰ πλουτίζουν· ἐνῶ τοὺς ἐμφανίζονται προβλήματα, αὐτοὶ χαίρονται· ἐνῶ δὲν κατέχουν τίποτα, ἔχουν τὰ πάντα· κι ἐνῶ πεθαίνουν, ζοῦν» (6: 9-10).

Το παράδοξο αυτό είναι το παράδοξο της ευφροσύνης που γνωρίζουν εκείνοι, οι οποίοι δια της μετανοίας μετέχουν των ενεργειών της θείας ζωής. Αυτό περιγράφεται και σ' ένα κείμενο του 4ου μ.Χ. αιώνας, που αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη κείμενα της χριστιανικής ασκητικής και πνευματικής ζωής κι έχει σωθεί με το όνομα του Αγίου Μακαρίου του Αιγυπτίου.

Διαβάζουμε σε αυτό ότι οι ψυχές, οι οποίες «οὐ πεποίθασιν ἐν ἑαυταῖς οἰόμεναι εἶναι τί... εὐφροσύνης ἐπουρανίου χάριτος μέτοχοι γίνονται». Στη μέθεξη αυτή επιχειρεί να δώσει σάρκα και οστά η πραγματική αναχωρητική και ασκητική ζωή, προνομιούχος χώρος της οποίας εδώ και αιώνες αποτελεί η Αγιώνυμος Πολιτεία του Ἄθωνος.

Για το λόγο έχει νόημα να επαναλαμβάνεται εδώ η χαρακτηριστική στιχομυθία που διαβάζουμε στο Γεροντικό. Ρωτήθηκε κάποιος μοναχός: “Τί ποιεῖς ἐνταῦθα ὦ Μοναχέ;” Καί ἀπάντησε: “Τὸν τόπον φυλάσσω”. Το νόημα που έχει εδώ η φύλαξη του τόπου είναι πολλαπλό.

Σαφώς είναι η φύλαξη των ιστορικών και ιερών κειμηλίων αυτού του τόπου, ωστόσο πάνω απ' όλα είναι φύλαξη του τόπου ως τόπου μυσταγωγίας και μέθεξης στην ευφροσύνη της επουρανίου χάριτος δια πρεσβειών της Υπεραγίας Θεοτόκου, η οποία απαντώντας στον αρχαγγελικό ἀσπασμό με το «γένειτό μοι κατὰ τό ρῆμα σου» ἔγινε το δοχεῖον της Θείας Χάριτος, Μητέρα του Κυρίου μας και Μητέρα όλων μας.

Η Κυρία Θεοτόκος, η Παναγία του «Ἄξιον Ἐστί», η σκέπη και καταφυγή και αγαλλίαμα, η Μητέρα του Κυρίου μας και Μεγάλη Μάνα όλων μας να καθοδηγεί τον καθένα από εμάς στον προσωπικό του αγώνα, ώστε την τρυφή (απόλαυση) εν κρυφή να εύρουμε και τα δώρα Παραδείσου μέσα στο Σπήλαιο, δηλαδή μέσα στη μετάνοια.

